

Урок 39

Тема. Алегоричні образи та ситуації, людські взаємини, моральні цінності у творі

Мета уроку (розвиток компетентностей). *Предметних і комунікативних:* знання і розуміння сюжету повісті-притчі «Маленький принц»; уміння усвідомлено читати різними видами текст твору, відповідати на питання за змістом прочитаного/почутого тексту/медіатексту, стисло або вибірково переказувати прочитане та/або почуте; виявляти важливі деталі художнього тексту/медіатексту для ілюстрування власного розуміння почутого; комунікувати, визнаючи право на існування іншої думки, з дотриманням принципів етики спілкування, норм літературної вимови; доречно використовувати цитати з художніх текстів/медіатекстів для підтвердження та увиразнення; характеризувати алегоричні образи твору, висловлювати своє ставлення до зображених у творі персонажів, подій і ситуацій, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади; обстоювати власну позицію щодо моральних цінностей, розкриваючи різні погляди та ідеї, відображені через алегоричні образи та ситуації. **Ключових:** розвиток уміння розмежовувати в художньому тексті фактичну інформацію та підтекст, коментувати підтекст, наводити цитати для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; представляти текстову інформацію, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту.

Обладнання: підручники, зошити, ПК, презентація.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Зміст уроку

I. Актуалізація та корекція знань. Хвилинка творчості. Презентація моделі казкового світу.

Бесіда.

- Навіщо автор використав прийом подорожі у казці про Маленького принца?
- Кого побачив маленький принц на сусідніх астероїдах під час мандрівки?
- Чому кожна планету населяє тільки одна людина?
- Що являють собою мешканці астероїдів? Які алегоричні риси вони втілюють?
- Чому маленький принц сперечається з дорослими, заперечує їхній спосіб життя?
- Який моральний урок виніс для себе принц із цих знайомств?

II. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми.

Вступне слово вчителя. Маленький принц нічого не навчився у мешканців астероїдів. Вони не стали його друзями, бо люди, які люблять тільки себе, друзів не потребують. Холодному буденному світу королів, шанолюбців, пияків і псевдоучених, зайнятих нікому не потрібними справами, письменник протиставляє позитивні цінності: любов, дружбу, доброту, людяність, розуміння і чуйність, утілені в образах мудрого Лиса, пілота та Маленького принца. Прийом подорожі допомагає автору показати різні характери людей. Але також прийом дозволяє показати зміни в образі самого мандрівника, який подався пізнавати світ і шукати друзів. Екзюпері у своїй казці пише про те, що найважливіше, що потрібно душі та серцю людини, що робить нас щасливими. І ми спробуємо розгадати алегоричний зміст його твору.

III. Сприйняття і засвоєння матеріалу.

Проблемне питання. Поміркуйте, чому планета Земля - останній пункт мандрівки принца? (Все, що герой побачив на астероїдах, можна знайти і на Землі. Тут теж живуть дивні дорослі, які вважають, що посідають багато місця. Автор зауважує: «Земля — планета неабияка! На ній сто одинадцять королів (не поминаючи, звісно, й африканських),

сім тисяч географів, дев'ять тисяч ділків, сім з половиною мільйонів п'яничок, триста одинадцять мільйонів шанолубців, себто десь із два мільярди дорослих.»)

Пояснення вчителя. На всіх планетах, які він відвідував, Маленький принц намагався знайти сенс життя. Він прагнув зустріти людей, у чиїх душах збереглося прагнення до краси, чистота думок і вчинків, почуття відповідальності. Але мешканці цих планет, крім ліхтарника, не сподобалися принцу. Такі ж дивні істоти, на думку героя, населяють Землю. Вони пишаються тим, що в їхніх садах тисячі прекрасних троянд, але не можуть дати щастя нікому, вони самі нещасні. Численні ріки й озера не можуть угамувати спрагу цих людей, бо вони не розуміють благодаті одного-єдиного ковтка води. Вони прагнуть заощаджувати свій час, купуючи таблетки від спраги, при цьому вони його марнують. Вони не здатні побачити тендітної краси довкілля, принадності чесних і відкритих людських стосунків, краси безкорисливої дружби, що не залежить ні від грошей, ні від дріб'язкових особистих інтересів.

IV. Формування нових знань, умінь, навичок і компетенцій.

Виконання інтерактивної вправи. Пазл «Подорож Маленького принца: мешканці астероїдів»: <https://learningapps.org/display?v=pwy8zik5j25>

Робота з художнім текстом. Аналіз епізодів.

1. Зустріч зі змією (розділ XVII).

- Чому Маленький принц здивувався, потрапивши на Землю?
- Яке враження на нього справила змія?
- Чому змія говорить, що серед людей також самотньо, мов у пустелі?
- Чому змія стверджує, що розв'язує всі загадки, і вона сильніша за короля?
- Алегорією чого є цей образ? (Змія символізує мудрість, непередбачуваність людської долі.)

2. Квітка з трьома пелюстками (розділ XVIII).

- Якої думки квітка про людей?
- Що означає метафора «людей без коріння, яких носить вітром»?

3. На вершині гори (розділ XIX).

- Який висновок зробив принц про планету Земля? Наскільки він правильний?
- Чому принц вирішив, що людям не вистачає уяви? Чи згодні ви з ним?

4. Сад із квітами (розділ XX).

- Що дуже вразило принца?
- Чому він відчув себе нещасним?
- Символом чого є п'ять тисяч квітів? (Різноманіття краси, багатство світу.)

5. Дружба з лисом (розділ XXI - читання «в особах», обговорення).

- Чому лис привітався першим?
- Як він пояснює, чому в людей часто немає друзів?
- Як лис пояснює хлопчикові поняття «приручити»?
- Як ви розумієте вислів: «Ти завжди береш на себе відповідальність за того, кого приручив»?
- Які головні життєві істини лис відкриває хлопчикові? Яка найголовніша таємниця лиса?
- Алегорією чого є лис? (Мудрість природи, у якої треба вчитися людям.)

6. «Зірки, що сміються» (розділ XXVII).

- Зачитайте рядки, де розповідається про зірки. Чому в кожній людині вони різні?
- Чому в пілота є зірки, які сміються? Що вони уособлюють? (Пам'ять про принца, мрію, пошуки чогось важливого у житті).
- На вашу думку, чому пілот чекає, щоб Маленький принц повернувся на Землю?

Інтерактивна вправа «Маленький Принц». Алегоричні образи. Логічні пари: <https://learningapps.org/display?v=p15nw0o5j25>

V. Закріплення вивченого матеріалу та корекція знань. Рефлексія.

Заповніть таблицю «Алегоричні образи життєвого шляху принца».

Образи	Алегоричне значення	Що дає принцу таке знайомство?
Змія		
Трояндовий сад		
Гори		
Пустеля		
Лис		
Криниця з водою		
Зірки, що сміються		

Заповніть «Кола Венна».

Пілот		Маленький принц
відмінне	спільне	відмінне

- Чи можемо ми вважати образи пілота і Маленького принца алегоричними?

Рефлексія. Вправа «Газетний заголовок». Уявіть себе журналістами, які мають дібрати вдалий і лаконічний заголовок, наголосивши, що було найважливішим. Придумайте 2-3 заголовки до прочитаних сьогодні розділів повісті, які найбільше сподобалися.

Працюємо вдома. 1. Випишіть із тексту повісті 6 крилатих висловів, які є своєрідними заповідями автора людству. 2. **Творче завдання.** Придумайте власну історію зустрічі Маленького принца з персонажем, якого немає в авторському тексті. Наприклад: із чиновником, із лікарем/лікаркою, із зіркою естради, з учителем/учителькою, з дітьми тощо. Або опишіть власну зустріч із Маленьким принцом.